

El llibre "Mines i miners" 'troba' 720 concessions mineres a l'àrea Geoparc

El negoci per als buscadors estava més en la especulació que en l'extracció d'aquest mineral

La Torre de Capdella
MARTA LLUVICH (ACN)

'Mines i miners' és un llibre fruit d'una recerca sobre la història de gairebé un segle i mig (1833-1975) d'activitat minera a la Vall Fosca, Peramea, Sossís, la Conca de Tremp, Isona i Conca Dellà, el Montsec de Meià, Corçà, Coll de Nargó i Malpàs entre el 1833 i el 1975. Aquest estudi ha permès documentar 720 concessions mineres, sobretot de carbó i minerals de coure. Pel que fa a l'exploració va ser una activitat de supervivència econòmica i so-

cial i una forma de viure per als buscadors de mines on el negoci estava més en l'especulació que en l'extracció del mineral. El llibre relata que l'impacte econòmic va ser baix i, des del moment de la paralització, les mines resten abandonades.

Eva Perisé i Miquel Bailac són els autors del llibre i relaten que les mines es van explotar amb certa intensitat durant tres períodes: a mitjan del segle XIX amb una mineria tradicional; a finals del segle XIX i en la pri-

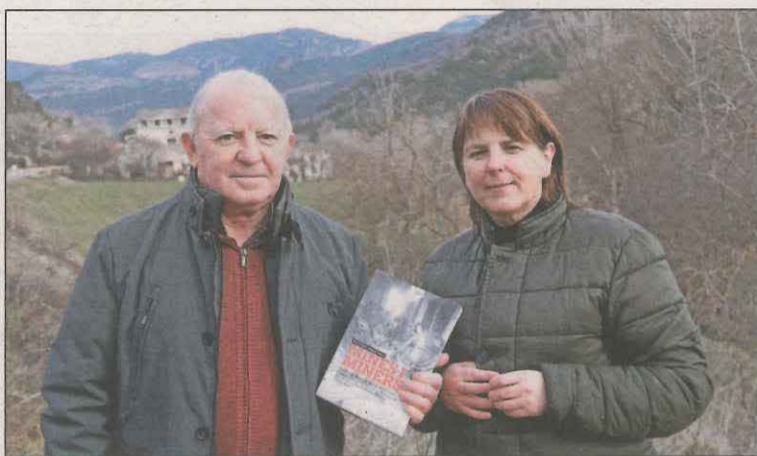

FOTO: M.Lluvich (ACN) / Eva Perisé i Miquel Bailac són els autors del llibre

mera dècada del XX, en la qual va arribar capital estranger i canvis tecnològics. També durant el franquisme, quan la necessitat de recursos minerals era important i va portar a l'exploració de mines on el mineral era escàs i de mala qualitat.

Perisé va detallar que aquest llibre posa en relleu que la mineria va ser la primera gran inversió estrangera que va arribar al territori, acompanyada d'una rellevant tecnologia. Posteriorment, van arribar les inversions de les grans obres hidroelèctriques.

'Mines i miners' relata les dures condicions de la mina i explica que l'activitat minera va donar feina temporal a homes, nens i dones. La feina de les dones era tan menystinguda que cobraven la meitat que els homes i fins i tot menys que els menors.

Bailac va contar que al llibre el lector trobarà una sèrie de mapes amb les diferents concessions on es podrà fer una idea de l'extensió que tenien pel territori, amb més de 100 mines a la zona d'Isona i Conca Dellà. La mineria no era un negoci i en moltes ocasions va ser senzillament una aventura, ja que no es disposava de mitjans tècnics per poder quantificar ni la qualitat ni la quantitat del mineral.

Un lleidatà reinventa els 'sex shops' i ofereix assessorament

Dàlia ofereix llibres d'educació sexual per a infants i una copa menstrual que es buida sense treure

Marc Santamaria, un lleidatà de 29 anys, té un objectiu: trencar els tabús al voltant de la salut íntima i sexual femenina i oferir eines pedagògiques per a una bona educació sexual des de la infància. Amb aquesta premissa va obrir fa dos anys l'establiment Dàlia en ple eix comercial de Lleida, fugint de la "foscor" i la cultura del 'sex shop' i centrant-se en acompanyar amb naturalitat i assessorament integral la dona en totes les etapes de la vida. La bona acollida li ha permès obrir dues botigues més, a Reus i Girona, i enguany n'obrirà dues més a Barcelona.

FOTO: M.Lluvich (ACN) / Imatge de l'establiment Dàlia a Lleida

A Dàlia també s'hi poden trobar llibres d'educació sexual per a infants des dels 4 anys i l'única copa menstrual que es pot buidar sense treure, ideada amb enginyers de la UPC.

Santamaria va fer com a treball de final de màster a la Universitat de Barcelona (UB) 'La

salut íntima de la dona' i, després d'escoltar un total de 400 dones, es va adonar que era necessari un espai que acompanyés la dona en totes les etapes de la seva vida, "des de la infància fins a la maduresa, que inclogués assessorament sobre menstruació, sol pelvià, postpart, lactància, meno-

pausa, educació sexual i sexualitat des d'una visió basada en la subtilitat i la naturalitat".

Fins ara, "on s'abordava la sexualitat acostumaven a ser botigues fosques en carrers amagats i rètols lluminosos i en un espai que costava sentir-se a gust", explica.

LA CIUTAT NETA
ÉS COSA DE TOT HOM

El nostre *civisme* millora Lleida!

LA PAELLA
Ajuntament de Lleida